

3 DUBBELE FINALITEIT

Info over de vakfiche

Geldig van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026. Je gebruikt deze vakfiche voor deze studierichting in de **3^e graad dubbele finaliteit**:

- Commerciële organisatie

Waarom leer je dit vak?

Dit vak geeft je inzicht in hoe bedrijven functioneren en hoe economische principes in de praktijk worden toegepast. Je leert hoe bedrijven beslissingen nemen over bedrijfs- en marketingstrategieën. Daarnaast ontwikkel je vaardigheden in het analyseren van financiële gegevens, boekhoudingen en het begrijpen van jaarrekeningen. Bovendien leer je analytisch denken en problemen oplossen, wat nuttig is zowel in een professionele als in een persoonlijke context.

Hoe gebruik je deze vakfiche?

Een vakfiche bevat informatie die je nodig hebt om te studeren en om je examen met succes af te leggen. We geven je dus niet alleen de leerstof maar ook uitleg over hoe het examen verloopt, wat je moet meebrengen, hoe we je examen beoordelen en welk cursusmateriaal je kan gebruiken om je voor te bereiden.

In het hoofdstuk *Wat moet je leren?* gebruiken we altijd dezelfde symbolen, zodat duidelijk is voor jou wat je moet kennen en kunnen op het examen.

Leerdoel

Bij elk hoofdstuk krijg je eerst een korte beschrijving van het leerdoel: een algemene omschrijving van de competenties die je moet verwerven.

Dit moet je **kennen**

Dit is een opsomming van begrippen en concepten die je tijdens je voorbereiding moet leren. Je moet deze ondersteunende kennis gebruiken in de opdrachten van het examen en zo bewijzen dat je de competenties echt onder de knie hebt.

Dit moet je **kunnen**

Hier vind je wat meer in detail terug wat je moet kunnen aan de hand van de leerstof die je gestudeerd hebt. Je bereidt je voor op het examen vanuit concrete problemen en situaties.

Extra info

Soms geven we extra info of verwijzen we naar een vorig hoofdstuk.

Bijlage

Bij deze vakfiche horen meerdere bijlagen. Je vindt ze op het einde van de vakfiche.

Wat moet je leren?

Fiscaliteit en boekhouden

De ondernemingsvormen:

- de eenmanszaak
- de besloten vennootschap (bv)
- de naamloze vennootschap (nv)
- de coöperatieve vennootschap (cv)
- de maatschap

Ondernemingsvormen

Je vergelijkt courante ondernemingsvormen op basis van aansprakelijkheid, administratie en fiscaliteit.

Je vergelijkt de bv, de nv, de cv en de maatschap op het vlak van:

- soort oprichtingsakte
- minimumkapitaal
- minimum aantal oprichters
- soort aansprakelijkheid
- boekhoudkundige verplichtingen
- overdraagbaarheid aandelen
- fiscaliteit

Belastingen

Je vergelijkt fiscale regels voor eenmanszaak en vennootschap op basis van grondslag, de progressiviteit van de belasting en voorafbetalingen.

Je licht de werking van de personenbelasting toe.

Je onderscheidt de soorten inkomsten in de personenbelasting.

Je licht het verschil tussen het inkomstenjaar en het aanslagjaar toe.

Je licht veelvoorkomende aftrekposten van een belastingaangifte toe:

- giften
- pensioensparen
- kinderopvang

Je plaatst de verschillende stappen bij het innen van de personenbelasting op een tijdslijn.

Je berekent het verschuldigde bedrag van de personenbelasting in een eenvoudige voorbeeldsituatie, op basis van gegeven belastingschijven en belastingvrije sommen.

Je leidt uit een aanslagbiljet (Tax-on-web) nuttige informatie af.

Je licht de werking van de vennootschapsbelasting toe.

Je licht het verschil tussen het boekjaar en het aanslagjaar toe.

Je licht het systeem van de voorafbetalingen toe.

Je berekent het verschuldigde bedrag van de vennootschapsbelasting in een eenvoudige voorbeeldsituatie, op basis van gegeven tarieven van de vennootschapsbelasting.

Je berekent de belastingvermeerdering en bonificatie in een eenvoudige voorbeeldsituatie, op basis van gegeven tarieven.

Je vergelijkt fiscale regels voor een eenmanszaak en vennootschap op basis van grondslag, de progressiviteit van de belasting en voorafbetalingen.

Boekhouden

Je voert op basis van bedrijfsactiviteiten een dubbele boekhouding van beginbalans tot eindbalans.

Je registreert alle verrichtingen in de dubbele boekhouding volgens het redeneerschema, in het journaal en in het grootboek.

Je krijgt op het examen het MAR (minimum algemeen rekeningstelsel). Je maakt efficiënt gebruik van het MAR voor de registratie van alle verrichtingen in de dubbele boekhouding. [Je vindt het MAR in bijlage.](#)

Je registreert binnenlandse aankoopverrichtingen (handelsgoederen, diensten en diverse goederen, investeringsgoederen) op basis van een aankoopfactuur of inkomende creditnota rekening houdend met handelskorting, financiële korting, bijkomende kosten, terugstuurbare verpakking en btw.

Je registreert binnenlandse verkoopverrichtingen van handelsgoederen op basis van een verkoopfactuur of uitgaande creditnota rekening houdend met handelskorting, financiële korting, doorgerekende kosten, terugstuurbare verpakking en btw.

Je registreert dagontvangsten.

Je registreert de betaling van aankoopfacturen en de inning van verkoopfacturen, rekening houdend met financiële korting en creditnota's.

Je registreert kasdocumenten.

Je registreert interne geldbewegingen.

Je registreert een investering en een bijhorende financiering.

Je registreert de aflossing van een financiering.

Je registreert de btw-verrekening en –vereffening.

Je berekent de voorraadwijzigingen.

Je registreert voorraadwijzigingen.

- Je registreert de verwerking van dubieuze debiteuren.
- Je registreert de aanpassing van de schulden op meer dan 1 jaar.
- Je berekent lineaire afschrijvingen.
- Je registreert lineaire afschrijvingen.
- Je registreert overlopende rekeningen.
- Je registreert de voorafbetaling van de belasting.
- Je berekent het bedrag van de geraamde belasting.
- Je registreert het bedrag van de geraamde belasting.
- Je registreert de bestemming van het resultaat.
- Je licht de proef- en saldibalans toe.
- Je analyseert de definitieve saldibalans om de jaarrekening te kunnen opmaken.

Strategische planning

Bedrijfsstrategie

Je ontwikkelt een ondernemingsconcept op basis van strategische keuzes en je duidt het belang van een bedrijfsstrategie.

Je licht de missie en visie van een bedrijf of een organisatie toe.

Je licht het begrip SWOT-analyse toe.

Je maakt een SWOT-analyse voor een onderneming of organisatie.

Je toont aan waarom de ontwikkeling van een bedrijfsstrategie belangrijk is om de succesansen te verhogen.

Je licht het begrip stakeholder toe.

Je licht de relatie tussen een onderneming of organisatie en haar stakeholders toe.

Je licht toe hoe actuele ontwikkelingen een invloed kunnen hebben op bedrijfsbeslissingen.

Je licht de bouwstenen van het Business Model Canvas (BMC) toe:

- value propositions of waardeproposities
- customer segments of klantsegmenten
- customer relationships of klantrelaties
- channels of kanalen
- key activities of kernactiviteiten
- key resources of kernmiddelen
- key partners of strategische partners
- revenue streams of inkomstenstromen
- cost structure of kostenstructuur

Je stelt een BMC op.

Je licht de Boston Consulting Group (BCG)-matrix toe.

Je haalt informatie uit een bron om een BCG-matrix voor een onderneming op te stellen.

Je licht via de BCG-matrix toe welke strategische doelen de beste zijn voor de toekomst van een onderneming.

Marketingstrategie

Je illustreert hoe een onderneming haar marketingmix samenstelt op basis van haar marketingstrategie.

Je verklaart het doel van een marktonderzoek.

Je herkent de vormen van marktonderzoek: primair, secundair, kwantitatief en kwalitatief.

Je licht het begrip marktsegmentatie toe.

Je bepaalt een doelgroep aan de hand van marktsegmentatie en je licht het belang toe.

Je licht het verschil tussen B2B, C2B, B2C en C2C toe.

Je licht het begrip buyer persona toe en je bepaalt deze voor een concrete doelgroep.

Je licht de begrippen search engine optimization (SEO) en search engine advertising (SEA) toe.

Je licht de verschillende fasen in een customer journey toe:

- bewustwording
- overweging
- aankoop
- service
- loyaliteit

Je omschrijft mogelijke touchpoints in een customer journey en je duidt ze aan in een gegeven situatie.

Je omschrijft het verband tussen de verkoopstrategie en marketingstrategie van ondernemingen:

- klantbeleving: succesfactoren
- klantenbinding: belang, strategieën
- klantenwervingstechnieken: fysiek, online, multichannel
- marketingacties: voorwaarden van succesvolle marketingacties, soorten
- duurzame marketing

Je illustreert Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) in verband met verkoop, marketing, klantenservice en productie.

Je licht de onderdelen van de marketingmix toe:

- 4 P's: product, prijs, plaats en promotie
- 4 C's: customer, cost, convenience en communication

Je deelt de consumptiegoederen op:

- duurzame en niet-duurzame goederen
- consumentengoederen en industriële goederen
- convenience, shopping, speciality en unsought goederen

Je illustreert de begrippen diepte en breedte van een assortiment.

Je illustreert de verschillende soorten merken:

- A-merken
- winkelmerken: standaard, budget en bio

Je illustreert het merkbeleid: lijnextensie, merkextensie, multibrands en nieuwe merken.

Je licht de marketingstrategie toe tijdens de productlevenscyclus: ontwikkelingsfase, introductiefase, groeifase, volwassenheidsfase en neergangsfase.

Je illustreert prijsstrategieën in functie van de marketingstrategie:

- afroomprijsstrategie en penetratieprijsstrategie
- cost-plus pricing, consumer-based pricing, competitor-based pricing en premium pricing
- prijsdifferentiatie en prijsdiscriminatie

Je licht het verschil toe tussen een lang en kort distributiekanaal.

Je licht het verschil toe tussen een direct en indirect distributiekanaal.

Je illustreert de intensiteit van distributie: intensieve, selectieve en exclusieve distributie.

Je licht de verschillende soorten detailhandels toe op basis van het assortiment.

Je illustreert het begrip e-commerce.

Je licht de verschillende traditionele promotievormen toe.

Je licht affiliate marketing toe.

Je licht het gebruik van sociale media om promotie te voeren toe.

Je licht de wetgeving toe in verband met:

- prijsaanduiding
- prijsverminderingen
- uitverkoop
- solden
- verkopen met verlies
- verkoop op afstand
- e-commerce
- etikettering
- garantie
- herroepingstermijnen
- vergelijkende reclame
- oneerlijke praktijken
- ongewenste communicaties
- contentcreator of influencer

Je illustreert, uitgaande van een gegeven situatie, hoe een onderneming haar marketingmix samenstelt op basis van haar marketingstrategie.

Financieel beleid

Financiële analyse

Je beoordeelt de financiële gezondheid van een onderneming aan de hand van zelf berekende kerncijfers met betrekking tot de liquiditeit, solvabiliteit en rendabiliteit.

Je krijgt op het examen een gepubliceerde jaarrekening van een onderneming.

Je krijgt op het examen een formularium. [Je vindt het formularium in bijlage.](#)

Je licht de structuur van de balans voor financiële analyse toe:

- courante activa
- vreemd vermogen op korte termijn

Je maakt en interpreteert een horizontale en verticale analyse aan de hand van een gepubliceerde jaarrekening van een onderneming.

Je berekent en interpreteert kerncijfers met betrekking tot de liquiditeit aan de hand van een gepubliceerde jaarrekening van een onderneming:

- liquiditeit in ruime zin (current ratio)
- liquiditeit in enge zin (quick ratio)

Je berekent en interpreteert kerncijfers met betrekking tot de solvabiliteit aan de hand van een gepubliceerde jaarrekening van een onderneming:

- solvabiliteit

Je berekent en interpreteert kerncijfers met betrekking tot de rendabiliteit aan de hand van een gepubliceerde jaarrekening van een onderneming:

- rendabiliteit van het eigen vermogen

Kostprijsberekening

Je past de integrale kostprijsberekening en prijsmethodes in functie van prijsbeleid toe.

Je onderscheidt vaste en variabele kosten.

Je onderscheidt directe en indirecte kosten.

Je licht de begrippen kostendragers, kostenplaatsen en verdeelsleutels toe.

Je bepaalt grafisch en rekenkundig de break-evenafzet en de break-evenomzet.

Je berekent de kostprijs volgens de eenvoudige opslagmethode.

Je berekent de fabricagekostprijs en de verkoopkostprijs aan de hand van een kostenverdeelstaat.

Je berekent de verkoopprijs:

- op basis van een percentage op de inkoopprijs
- op basis van een percentage op de verkoopkostprijs

Informatie over het examen

Zo ziet het examen eruit

Je legt het examen af in het examencentrum in Brussel. Het examen duurt 120 minuten.

Het digitale examen bestaat uit gesloten en open vragen. Er zijn verschillende vraagtypes: invulvragen, sleepvragen, dropdownvragen, meerkeuzevragen ... Elk vraagtype heeft een eigen instructiezin, die aangeeft wat je precies moet doen.

Tijdens het examen mag je gebruik maken van bijvoorbeeld rekenapps, een spelcontrole en een eenvoudig woordenboek. We raden je aan om thuis te oefenen met deze hulpmiddelen. Je vindt op de website ook een oefenexamen waarmee je de verschillende vraagtypes kan inoefenen. Uiteraard is dit

geen echt examen: de bedoeling is dat je de techniek van de digitale vraagtypes in de vingers krijgt. Alle info om je voor te bereiden vind je op onze website: [Voorbereiden op je examen bij de Examencommissie secundair onderwijs](#).

Boekhoudkundige verrichtingen kunnen op deze manieren gevraagd worden: volgens het redeneerschema, in het journaal en in het grootboek.

Dit neem je mee

- Je identiteitskaart of een geldig alternatief. In het examenreglement vind je wat geldige alternatieven zijn.

Je laat al je persoonlijke spullen achter in een locker in de onthaalruimte.

Als je een gsm/smartphone of smartwatch, maar ook cursusmateriaal of samenvattingen bij hebt in de examenruimte beschouwen we dit als examenfraude.

Dit krijg je van ons

Je krijgt van ons het materiaal dat je nodig hebt om je examen te maken:

- een balpen en kladpapier
- hoofdtelefoon

In je examen zitten links naar de websites die je mag gebruiken tijdens je examen, zoals een online rekenmachine, het digitale woordenboek en de spellingscontrole.

Zo verloopt het examen

Je meldt je aan bij de balie met je identiteitskaart of een geldig alternatief.

In het examenlokaal zelf mag je geen persoonlijke spullen bij je hebben. Na je aanmelding aan het onthaal berg je daarom je jas, je tas of rugzak én je gsm op in een locker.

Je leest de instructies op de examencomputer en tikt de code van de examensticker in om je examen te starten.

Als je klaar bent, sluit je je examen af met de knop beëindigen. Dat kan ten vroegste 15 minuten na de start van het examen. Geef je kladblad af aan de toezichter.

Zo beoordelen we je examen

Er is geen giscorrectie.

onderdeel	gewicht
fiscaliteit en boekhouden	50 %
strategische planning	35 %
financieel beleid	15 %

Regels bij quotering van het redeneerschema:

- Bij het invullen van een redeneerschema, krijg je punten per regel die helemaal juist is. Dit wil zeggen: het rekeningnummer, het bedrag en de plaats van het bedrag (D of C) moeten juist zijn. Als hierin iets fout is, krijg je geen punten.
- De rekeningnaam verschijnt automatisch wanneer je het rekeningnummer hebt ingevoerd. Het rekeningnummer bestaat uit 5 cijfers.
- Je mag, maar moet niet de soort rekening (A/P/K/O) of +/- invullen. Dit gedeelte wordt niet beoordeeld. Je mag ze gebruiken om je redenering op te bouwen. Maak je hierin fouten, dan worden hiervoor geen punten afgetrokken.
- Het debet- en credittotaal worden automatisch berekend: wanneer debet en credit niet gelijk zijn, worden hiervoor geen punten afgetrokken.
- Je werkt zo efficiënt mogelijk: dit wil zeggen dat je een minimum aantal boekingsregels gebruikt.

Dit is een voorbeeld van het redeneerschema van een verkoopfactuur:

	Nummer	Rekeningnaam	A/P/K/O	+/-	Debet	Credit
Debet	40000	Handelsdebiteuren	A	+	3883,20	
	70800	Toegestane kortingen (-)	O	-	162,50	
		Vul eerst een rekeningnummer in	A	+		
Credit	70400	Verkopen handelsgoederen	O	+		3250,00
	74600	Doorgerekende kosten	O	+		50,00
	45110	Verschuldigde btw	P	+		645,70
	48800	Verpakking bij klanten	P	+		100,00
		Vul eerst een rekeningnummer in	A	+		
Totaal					4045,70	4045,70

Hoe kan je de leerstof studeren?

De Examencommissie maakt geen cursussen en stelt geen boeken ter beschikking. Je kan studiemateriaal kopen in een (online) boekhandel of ontlenen en raadplegen in een bibliotheek. De bibliotheken van de lerarenopleiding aan de universiteit of de hogeschool bieden heel wat leermiddelen aan.

We hebben voor jou een selectie gemaakt van interessante boeken. Uiteraard mag je ook andere bronnen gebruiken. Ga altijd na of je alle thema's uit de vakfiche verwerkt hebt.

Soms staat er in een boek of cursus meer dan wat je moet kennen, in andere is niet alle leerstof uit de vakfiche opgenomen. Sommige zaken vind je ook in handboeken economie voor de 2de graad.

Let op! Mogelijk is een boek of cursus niet langer verkrijgbaar of zijn de meest recente werken nog niet opgenomen. Ook websites veranderen soms van naam of worden aangepast. Als je niet op de juiste website terechtkomt, kan je die proberen te vinden via een goede zoekmachine.

Leerboeken en methodes

methode	uitgeverij	gegevens
Lift 5 D/A commerciële organisatie	Van In	www.vanin.be
Lift 6 D/A commerciële organisatie	Van In	www.vanin.be
BUZZ & Trade 5 commerciële organisatie	Plantyn	www.plantyn.com
BUZZ & Trade 6 commerciële organisatie	Plantyn	www.plantyn.com

Websites

website	Wat vind je hier?
www.economie.fgov.be/nl/themas/verkoop	wetgeving verkoop
www.nbb.be/nl/balanscentrale	gepubliceerde jaarrekeningen

Bijlagen

Formularium kerncijfers

Minimum Algemeen Rekeningstelsel (MAR)

BIJLAGE - FORMULARIUM

FORMULARIUM

Liquiditeit

$\text{liquiditeit in ruime zin} = \text{current ratio} = \frac{\text{courante activa}}{\text{vreemd vermogen op korte termijn}}$
$\text{liquiditeit in enge zin} = \text{quick ratio} = \frac{\text{courante activa} - \text{voorraden en bestellingen in uitvoering} - \text{overlopende rekeningen}}{\text{vreemd vermogen op korte termijn} - \text{overlopende rekeningen}}$

Solvabiliteit

$\text{solvabiliteit (\%)} = \frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totaal vermogen}} \times 100$

Rendabiliteit

$\text{rendabiliteit van het eigen vermogen (\%)} = \frac{\text{resultaat van het boekjaar na belastingen}}{\text{eigen vermogen}} \times 100$
--

BIJLAGE - MAR

**KLASSE 1: EIGEN VERMOGEN, VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN EN SCHULDEN
OP MEÉR DAN ÉÉN JAAR**
10 Kapitaal

- 10000 Geplaatst kapitaal
- 10100 Niet opgevraagd kapitaal (-)

11 Inbreng buiten kapitaal

- 11000 Uitgiftepremies

12 Herwaarderingsmeerwaarden

- 12000 Herwaarderingsmeerwaarden op immateriële vaste activa
- 12100 Herwaarderingsmeerwaarden op materiële vaste activa
- 12300 Herwaarderingsmeerwaarden op voorraden

13 Reserves

- 13000 Wettelijke reserve
- 13100 Andere onbeschikbare reserves
- 13200 Belastingvrije reserves
- 13300 Beschikbare reserves

14 Overgedragen winst of overgedragen verlies

- 14000 Overgedragen winst
- 14100 Overgedragen verlies (-)

16 Voorzieningen en uitgestelde belastingen

- 16000 Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen
- 16100 Voorzieningen voor belastingen
- 16200 Voorzieningen voor grote herstellings- en onderhoudswerken
- 16300 Voorzieningen voor overige risico's en kosten

17 Schulden op meer dan één jaar

- 17200 Leasingschulden
- 17300 Schulden aan kredietinstellingen
- 17400 Hypothecaire lening
- 17410 Investeringslening

**KLASSE 2: OPRICHTINGSKOSTEN, VASTE ACTIVA EN VORDERINGEN OP MEER DAN ÉÉN
JAAR**
20 Oprichtingskosten

- 20000 Kosten van oprichting en kapitaalverhoging
- 20009 Afschrijving van kosten van oprichting en kapitaalverhoging (-)

21 Immateriële vaste activa

- 21000 Kosten van onderzoek en ontwikkeling
- 21009 Afschrijving van kosten van onderzoek en ontwikkeling (-)
- 21100 Concessies, octrooien, licenties, knowhow, merken
- 21109 Afschrijving van concessies, octrooien, licenties, knowhow, merken (-)
- 21200 Goodwill
- 21209 Afschrijving van goodwill (-)

22 Terreinen en gebouwen

- 22000 Terreinen
- 22008 Meerwaarde op terreinen
- 22009 Waardevermindering op terreinen (-)
- 22100 Gebouwen
- 22108 Meerwaarde op gebouwen
- 22109 Afschrijving en waardevermindering op gebouwen (-)

23 Installaties, Machines en Uitrusting

- 23000 Installaties
- 23009 Afschrijving en waardevermindering op installaties (-)
- 23100 Machines
- 23109 Afschrijving en waardevermindering op machines (-)
- 23200 Uitrusting
- 23209 Afschrijving en waardevermindering op uitrusting (-)

24 Meubilair, Kantoormachines en Rollend Materieel

- 24000 Meubilair
- 24009 Afschrijving en waardevermindering op meubilair (-)
- 24010 Kantoormachines
- 24019 Afschrijving en waardevermindering op kantoormachines (-)
- 24020 Computers
- 24029 Afschrijving en waardevermindering op computers (-)
- 24100 Rollend materieel
- 24109 Afschrijving en waardevermindering op rollend materieel (-)

25 Vaste activa in leasing of op grond van een soortgelijk recht

- 25000 Terreinen en gebouwen in leasing
- 25009 Afschrijving gebouwen in leasing
- 25100 Installaties, machines en uitrusting in leasing
- 25109 Afschrijving Installaties, machines en uitrusting in leasing
- 25200 Meubilair en rollend materieel in leasing
- 25209 Afschrijving meubilair en rollend materieel in leasing

- 28 Financiële vaste activa
- 29 Vorderingen op meer dan 1 jaar

KLASSE 3: VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING

- 30 Grondstoffen
 - 30000 Voorraad grondstoffen
 - 30900 Waardeverminderingen voorraad grondstoffen (-)
- 31 Hulpstoffen
 - 31000 Voorraad hulpstoffen
- 32 Goederen in bewerking
 - 32000 Voorraad goederen in bewerking
- 33 Gereed product
 - 33000 Voorraad gereed product
- 34 Handelsgoederen
 - 34000 Voorraad handelsgoederen
 - 34090 Waardevermindering voorraad handelsgoederen (-)

KLASSE 4: VORDERINGEN EN SCHULDEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR

- 40 Handelsvorderingen
 - 40000 Handelsdebiteuren
 - 40400 Te innen opbrengsten
 - 40410 Op te maken creditnota's (-)
 - 40700 Dubieuze vorderingen
 - 40900 Geboekte waardeverminderingen (-)
- 41 Overige vorderingen
 - 41000 Opgevraagd niet gestort kapitaal
 - 41100 Terug te vorderen btw
 - 41110 Aftrekbare btw
 - 41120 Aftrekbare btw op uitgaande creditnota's
 - 41600 Vorderingen op de eigenaar
 - 41610 Voorschotten op bezoldigingen
 - 41800 Terug te sturen verpakking
- 42 Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen
 - 42200 Binnen het boekjaar vervallende leasingschulden
 - 42300 Binnen het boekjaar vervallende schulden aan kredietinstellingen
 - 42400 Binnen het boekjaar vervallende hypothecaire lening
 - 42410 Binnen het boekjaar vervallende investeringslening

- 43 Financiële schulden
 - 43300 Kredietinstellingen – Schulden in rekening-courant
 - 43900 Overige leningen
- 44 Handelsschulden
 - 44000 Leveranciers
 - 44400 Te ontvangen facturen
 - 44410 Te ontvangen creditnota's (-)
- 45 Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 - 45000 Geraamde belastingschulden
 - 45100 Te betalen btw
 - 45110 Verschuldigde btw
 - 45120 Verschuldigde btw op inkomende creditnota's
 - 45130 Verschuldigde btw wegens intracommunautaire verwerving
 - 45140 Verschuldigde btw wegens invoer met verlegging van heffing
 - 45150 Verschuldigde btw wegens medecontractant
 - 45300 Ingehouden bedrijfsvoorheffingen
 - 45400 Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)
 - 45520 Verschuldigde lonen
 - 45530 Verschuldigde salarissen
- 47 Schulden uit de bestemming van het resultaat
 - 47000 Dividenden en tantièmes over vorige boekjaren
 - 47100 Dividenden over het boekjaar
 - 47200 Tantièmes over het boekjaar
 - 47300 Andere rechthebbenden
- 48 Diverse schulden
 - 48800 Verpakking bij klanten
 - 48900 Schulden aan de eigenaar
- 49 Overlopende rekeningen
 - 49000 Over te dragen kosten
 - 49100 Verkregen opbrengsten
 - 49200 Toe te rekenen kosten
 - 49300 Over te dragen opbrengsten

KLASSE 5: GELDBELEGGINGEN EN LIQUIDE MIDDELEN

- 50 Eigen aandelen
- 51 Aandelen
- 52 Vastrentende effecten

53	Termijndeposito's
53000	Termijndeposito's op meer dan 1 jaar
53100	Termijndeposito's op meer dan 1 maand en op ten hoogste 1 jaar
53200	Termijndeposito's op ten hoogste 1 maand
53900	Geboekte waardeverminderingen (-)
55	Kredietinstellingen
55000	Argenta
55100	Belfius
55200	ING
55300	KBC
55400	Keytrade
55500	BNP Paribas Fortis
57	Kassen
57000	Kas
58	Interne overboekingen
58000	Interne overboekingen

KLASSE 6: KOSTEN

60	Handelsgoederen, grondstoffen en hulpstoffen
60100	Aankopen van grondstoffen
60400	Aankopen van handelsgoederen
60401	Retours op aankopen (-)
60420	Aankoopkosten
60800	Ontvangen kortingen (-)
60940	Voorraadwijzigingen handelsgoederen
61	Diensten en diverse goederen
61000	Huur en huurkosten
61100	Onderhoud en herstellingen
61211	Water
61212	Gas
61213	Elektriciteit
61311	Telefoonkosten
61312	Internetkosten
61400	Postzegels, portkosten
61500	Reclame en advertenties
61600	Verzekeringen (andere dan voor personeel)
61700	Vervoer- en verplaatsingskosten

61800	Beheerskosten sociaal secretariaat
61900	Andere diverse kosten
62	Bezoldigingen en sociale lasten
62020	Bezoldigingen arbeiders
62030	Bezoldigingen bedienden
62100	Werkgeversbijdrage RSZ
62300	Andere personeelskosten
62400	Ouderdoms- en overlevingspensioenen
63	Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten
63000	Afschrijvingen op oprichtingskosten
63010	Afschrijvingen op immateriële vaste activa
63020	Afschrijvingen op materiële vaste activa
63100	Waardeverminderingen op voorraden (toevoeging)
63110	Waardeverminderingen op voorraden (terugneming) (-)
63400	Waardeverminderingen op handelsvorderingen op ten hoogste 1 jaar (toevoeging)
63410	Waardeverminderingen op handelsvorderingen op ten hoogste 1 jaar (terugneming) (-)
63500	Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen (toevoeging)
63510	Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen (besteding en terugneming) (-)
63600	Voorzieningen voor grote herstellings- en onderhoudswerken (toevoeging)
63610	Voorzieningen voor grote herstellings- en onderhoudswerken (besteding en terugneming) (-)
64	Andere bedrijfskosten
64000	Bedrijfsbelastingen
64013	Niet-aftrekbare btw
64100	Minderwaarden op courante realisatie van vaste activa
64200	Minderwaarde op de realisatie van handelsvorderingen
64800	Diverse bedrijfskosten
65	Financiële kosten
65000	Kosten van schulden
65100	Waardeverminderingen op vlottende activa
65200	Minderwaarde op de realisatie van vlottende activa
65400	Wisselresultaten
65500	Resultaten uit de omrekening van vreemde valuta
65700	Betalingskortingen aan klanten
65800	Diverse financiële kosten

66	Niet-recurrente bedrijfs- en financiële kosten
66000	Niet-recurrente afschrijvingen op oprichtingskosten
66010	Niet-recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële vaste activa
66020	Niet-recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen op materiële vaste activa
66100	Waardeverminderingen op financiële vaste activa
66200	Voorzieningen voor niet-recurrente bedrijfsrisico's en kosten (toevoeging)
66201	Voorzieningen voor niet-recurrente bedrijfsrisico's en kosten (besteding) (-)
66300	Minderwaarde op de realisatie van immateriële en materiële vaste activa
66310	Minderwaarde op de realisatie van financiële vaste activa
66400	Andere niet-recurrente bedrijfskosten
66800	Andere niet-recurrente financiële kosten
67	Belastingen op het resultaat
67000	Verschuldigde of gestorte belastingen en voorheffingen
67020	Geraamde belastingen
69	Resultaatverwerking
69000	Overgedragen verlies van het vorige boekjaar
69100	Toevoeging aan het kapitaal
69200	Toevoeging aan de wettelijke reserve
69210	Toevoeging aan de overige reserves
69300	Over te dragen winst
69400	Vergoeding van het kapitaal
69500	Bestuurders of zaakvoerders
69600	Werknemers
69700	Andere rechthebbenden

KLASSE 7: OPBRENGSTEN

70	Omzet
70400	Verkopen handelsgoederen
70401	Retours op verkopen (-)
70600	Verkopen vaste activa
70800	Toegestane kortingen (-)
74	Andere bedrijfsopbrengsten
74100	Meerwaarden op de courante realisatie van materiële vaste activa
74200	Meerwaarden op realisatie van handelsvorderingen
74400	Huuropbrengsten
74600	Doorgerekende kosten
74800	Diverse bedrijfsopbrengsten

75	Financiële opbrengsten
75000	Opbrengsten uit financiële vaste activa
75100	Opbrengsten uit vlottende activa
75200	Meerwaarden op de realisatie van vlottende activa
75300	Kapitaal- en intrestsubsidies
75400	Wisselresultaten
75500	Resultaten uit de omrekening van vreemde valuta
75700	Betalingskortingen van leveranciers
75800	Diverse financiële opbrengsten
76	Niet-recurrente bedrijfs- en financiële opbrengsten
76000	Niet-recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële vaste activa (terugneming)
76010	Niet-recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen op materiële vaste activa (terugneming)
76100	Waardeverminderingen op financiële vaste activa (terugneming)
76200	Voorzieningen voor niet-recurrente bedrijfsrisico's en kosten (terugneming)
76210	Voorzieningen voor niet-recurrente financiële risico's en kosten (terugneming)
76300	Meerwaarden op de realisatie van immateriële en materiële vaste activa
76310	Meerwaarde op de realisatie van financiële vaste activa
76400	Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten
76800	Andere niet-recurrente financiële opbrengsten
79	Resultaatverwerking
79000	Overgedragen winst van het vorige boekjaar
79100	Ottrekking aan het kapitaal
79200	Ottrekking aan de reserves
79300	Over te dragen verlies
79400	Tussenkomst van vennoten (of van de eigenaar) in het verlies